

Upravni sud u Rijeci

UDK 347.998.85(497.5 Rijeka)(094.8)

POGREŠNA IDENTIFIKACIJA ZAHTJEVA STRANKE – ZASTARA PRAVA NA NAPLATU DOPRINOSA

Čl. 218. Zakona o općem upravnom postupku, NN 53/91, 103/96

Upravni sud u Rijeci poništio je rješenje Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak od 8. studenoga 2011. te se predmet vraća tuženiku na ponovni postupak.

Prvostupanjskim rješenjem Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Područnog ureda R., Ispostave R., od 26. svibnja 2008. odbačena je žalba tužitelja izjavljena protiv prvostupanjskog rješenja istog tijela od 5. ožujka 2008. kao nepravodobna.

Protiv navedenog prvostupanjskog rješenja tužitelj je podnio žalbu tuženiku koja je rješenjem tuženika od 8. studenoga 2011. odbijena kao neosnovana.

Tužitelj je protiv tuženika pravodobno podnio tužbu Sudu kojom osporava zakonitost navedenog drugostupanjskog rješenja tuženika od 8. studenoga 2011. te u tužbi i na raspravi održanoj u ovom sporu 19. veljače 2013. navodi, u bitnome, da je tuženik pogrešno zaključio da je on 9. svibnja 2008. podnio žalbu (izvan roka) na rješenje od 5. ožujka 2008. te tvrdi da se on 9. svibnja 2008. obratio tuženiku zbog šutnje prvostupanjskog tijela, a zahtjevom je zatražio donošenje rješenja o ostalom dijelu svoga zahtjeva o kojem ništa nije navedeno u obrazloženju prvostupanjskog rješenja od 5. ožujka 2008., a tuženik je zanemario tu važnu činjenicu.

Tuženik je u odgovoru na tužbu ostao kod navoda danih u obrazloženju osporavanog rješenja te je predložio da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Među strankama je sporno je li tuženik valjano odbacio tužiteljevu žalbu od 9. svibnja 2008. kao nepravovremenu.

Odredbom čl. 218/2. tada važećeg Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91, 103/96, dalje: ZUP), koji se ovdje primjenjuje prema čl. 168. sada važećeg Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09), propisano je da ako nadležni organ protiv čijeg je rješenja dopuštena žalba ne donese rješenje i ne dostavi ga stranci u propisanom roku, stranka ima pravo žalbe kao da je njezin zahtjev odbijen.

Čl. 246/1. tada važećeg ZUP-a propisuje postupanje drugostupanjskoga tijela povodom žalbe kada prvostupanjsko rješenje nije doneseno.

Uvidom u spis predmeta upravnog postupka utvrđeno je da je tužitelj 22. siječnja 2008. podnio zahtjev prvostupanjskom tijelu za utvrđivanje zastare prava na naplatu duga s osnova doprinosa; da je povodom navedenog zahtjeva prvostupanjsko tijelo 5. ožujka 2008. donijelo rješenje kojim je navedeni zahtjev tužitelja djelomično uvažen tako što je utvrđeno da je nastupila zastara prava na naplatu duga doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u jednom dijelu, i to za 1994., 1995., 1996. i 1997., dok je odbijen zahtjev tužitelja u dijelu kojim je zatražio utvrđivanje nastupa zastare prava na naplatu za 1998., 1999., 2000. i 2001.; da je tužitelj 9. svibnja 2008. podnio zahtjev tuženiku koji naziva ponovni zahtjev – žalba, a iz sadržaja tog zahtjeva je razvidno da tužitelj žalbu podnosi zato što o njegovu zahtjevu od 22. siječnja 2008. do današnjeg dana (9. svibnja 2008.) nije donesena nikakva odluka te u zadnjem odlomku žalbe izričito navodi kako se, s obzirom na to da prvostupanjsko tijelo o njegovu zahtjevu nije odlučilo ima pravo obratiti istim zahtjevom drugostupanjskom tijelu koji ovim putem podnosi radi utvrđenja da je nastupila apsolutna zastara njegova dugovanja; da je povodom njegove žalbe drugostupanjsko tijelo zatražilo dopisom od 14. svibnja 2008. očitovanje od prvostupanjskoga tijela o razlozima nedonošenja rješenja odnosno da se donese rješenje u roku od mjesec dana kao i da se izvijesti drugostupanjsko tijelo o tome, nakon čega je prvostupanjsko tijelo 26. svibnja 2008. donijelo rješenje o odbacivanju žalbe tužitelja od 9. svibnja 2008. kao nepravodobne budući da ju je tretiralo kao žalbu izjavljenu na prvostupanjsko rješenje od 5. ožujka 2008.; utvrđeno je da je tužitelj 11. lipnja 2008. podnio žalbu na navedeno rješenje prvostupanjskog tijela od 26. svibnja 2008. o odbacivanju žalbe u kojoj je naveo da on nije podnio žalbu na rješenje od 5. ožujka 2008. već žalbu – ponovni zahtjev zbog šutnje prvostupanjskog tijela da se utvrdi da je nastupila zastara duga prema njegovu zahtjevu od 22. siječnja 2008.

Uvidom u osporavano drugostupanjsko rješenje tuženika od 8. studenoga 2011. utvrđeno je da je tuženik također potvrdio stav prvostupanjskog tijela. Na temelju tako utvrđenih činjenica osporavano rješenje tuženika ocijenjeno je nezakonitim.

Naime, iz sadržaja žalbe tužitelja od 9. svibnja 2008. jasno proizlazi da je ta žalba podnesena sukladno citiranom čl. 218./2. ZUP-a zbog šutnje prvostupanjskog tijela o zahtjevu tužitelja od 22. siječnja 2008. te je razvidno da je u tom smislu drugostupanjsko tijelo dopisom od 14. svibnja 2008. zatražilo očitovanje od prvostupanjskog tijela o nedonošenju odluke, slijedom čega je potom drugostupanjsko tijelo trebalo nakon pribavljenog očitovanja utvrditi je li rješenjem prvostupanjskog tijela od 5. ožujka 2008. u cijelosti odlučeno o zahtjevu tužitelja od 22. siječnja 2008. te u tom slučaju (ako utvrdi da je u cijelosti odlučeno o zahtjevu tužitelja) odbiti žalbu tužitelja kao neosnovanu, a ne je tretirati kao žalbu izjavljenu protiv rješenja od 5. ožujka 2008., to više što je tužitelj i u svojoj žalbi koju je podnio 11. lipnja 2008. izričito naveo da nije podnio žalbu na rješenje od 5. ožujka 2008., nego žalbu zbog šutnje prvostupanjskoga tijela. Stoga je neosnovano prvostupanjsko tijelo žalbu tužitelja od 9. svibnja 2008. odbacilo kao nepravovremeno podnesenu s obzirom na rješenje od 5. ožujka 2008., a što je onda i neosnovano potvrdio tuženik osporavanim rješenjem.

Presuda od 19. veljače 2013.

RAZLIKA U UČINKU IZMEĐU UKIDANJA ODNOSNO PONIŠTENJA RJEŠENJA TE KONTINUITET UPRAVNOG POSTUPKA – PRIMJER POREZA NA PROMET NEKRETNINA

Čl. 11.a i 11.d Zakona o porezu na promet nekretnina, NN 69/97, 26/00, 127/00, 153/02 i 22/11; čl. 127. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09

Presudom od 18. prosinca 2012. sud je poništio rješenje Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak, od 20. prosinca 2011. te se predmet vraća tuženiku na ponovni postupak.

Prvostupanjskim rješenjem Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Područnog ureda R., Ispostave O., od 22. kolovoza 2011.

odbijen je zahtjev tužitelja za oslobodenje od plaćanja poreza na promet nekretnina.

Protiv navedenog prvostupanjskog rješenja tužitelj je podnio žalbu tuženiku koja je rješenjem tuženika od 20. prosinca 2011. odbijena kao neosnovana. Tuženik je temeljio svoju odluku, u bitnome, na činjenici da je uvidom u Informacijski sustav Porezne uprave utvrđeno da je tužitelj na temelju rješenja prvostupanjskog tijela od 14. svibnja 2008. već ostvario pravo na porezno oslobodenje, pa da stoga sukladno čl. 11.d Zakona o porezu na promet nekretnina nema pravo na ponovno porezno oslobodenje.

Tužitelj u tužbi osporava zakonitost navedenog drugostupanjskog rješenja tuženika te navodi, u bitnome, da tužitelj, suprotno navodima tuženika, nije iskoristio porezno oslobodenje budući da je navedeno rješenje od 14. svibnja 2008., kojim je tužitelju bilo priznato pravo na porezno oslobodenje, poništeno rješenjem Porezne uprave, Područnog ureda R., Ispostave O., od 4. ožujka 2010., koje je doneseno u obnovljenom postupku, pa stoga rješenje od 14. svibnja 2008. pravno više ne egzistira. Ističe da on ne može trpjeti štetu zato što navedeno rješenje od 4. ožujka 2010. nije evidentirano u Informacijskom sustavu Porezne uprave. Zbog iznesenog predlaže da Sud poništi drugostupanjsko rješenje tuženika i da predmet vrati na ponovno rješavanje.

Tuženik je u odgovoru na tužbu ostao kod navoda danih u obrazloženju osporavanog rješenja te je predložio da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

U sporu je sporno ima li tužitelj pravo na porezno oslobodenje za kupnju navedenog stana na temelju čl. 11.a Zakona o porezu na promet nekretnina koji propisuje da porez na promet nekretnina ne plaćaju građani koji na temelju sklopljenog ugovora o kupoprodaji stječu prvu nekretninu (stan ili kuću) kojom rješavaju vlastito stambeno pitanje ako su kumulativno ispunjeni uvjeti propisani u točkama 1. do 4. čl. 11.a/1.

Čl. 11.d/1. Zakona o porezu na promet nekretnina propisuje da građanin kojemu je rješenjem Porezne uprave utvrđeno pravo na oslobodenje od plaćanja poreza na promet nekretnina iz čl. 11.a ili 11.b ili 11.c toga Zakona nema pravo na ponovno oslobodenje niti u slučaju ako mu je porez na promet nekretnina naknadno utvrđen rješenjem Porezne uprave.

Čl. 127/1. Zakona o općem upravnom postupku propisuje da nakon provedene obnove postupka nadležno tijelo donosi rješenje o upravnoj stvari koja je bila predmet obnovljenog postupka. Rješenjem donesenim u obnovljenom postupku nadležno tijelo može rješenje koje je bilo predmet

obnove ostaviti na snazi ili ga zamijeniti novim rješenjem, u kojem će slučaju, s obzirom na okolnosti, prijašnje rješenje poništiti ili ukinuti.

U pravu je tuženik kada navodi da prema čl. 11.d/1. Zakona o porezu na promet nekretnina građanin kojemu je rješenjem Porezne uprave već bilo utvrđeno pravo na porezno oslobođenje nema pravo na ponovno oslobođenje pa čak niti u slučaju ako mu je porez na promet nekretnina naknadno utvrđen rješenjem Porezne uprave.

Međutim, u konkretnom predmetu rješenje od 14. svibnja 2008., kojim je tužitelj bio oslobođen obveze plaćanja poreza na promet nekretnina za zemljište u k.o. B., u obnovljenom je postupku poništeno, a ne ukinuto, pa je stoga u pravu tužitelj kada navodi da su na taj način poništeni i svi pravni učinci koje je to rješenje proizvelo.

Naime, obnovljeni postupak s prijašnjim postupkom čini cjelinu te se na temelju činjenica utvrđenih u obnovljenom postupku ponovo rješava upravna stvar koja je predmet postupka, a ako po provedenoj obnovi postupka javnopravno tijelo utvrdi da je potrebno drukčije riješiti upravnu stvar, tada će rješenje koje je bilo predmetom obnove postupka zamijeniti novim rješenjem te će istodobno, s obzirom na okolnosti slučaja, prijašnje rješenje poništiti ili ukinuti.

Budući da je prvostupanjsko tijelo po provedenoj obnovi postupka našlo da je potrebno prijašnje rješenje od 14. svibnja 2008. zamijeniti novim te istodobno to prijašnje rješenje poništiti, a ne ukinuti, to nije moguće u postupku povodom zahtjeva tužitelja za oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina za kupljeni stan na adresi O. pozivati se na poništeno rješenje.

Presuda od 18. prosinca 2012.

DUŽNOST UTVRĐIVANJA STVARNE PRAVNE PRIRODE PODNESKA, NEOVISNO O NJEGOVU NAZIVU, NAČELO POMOĆI STRANCI, NA PRIMJERU PROMJENE PODATAKA U KATASTARSKOM OPERATU

Čl. 123. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09

Upravni sud u Rijeci je presudom od 20. veljače 2013. poništio je rješenje Državne geodetske uprave, Središnjeg ureda, od 23. siječnja 2012., i

rješenje Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar R., Ispostave – Pododsjeka za katastar nekretnina R., od 10. prosinca 2010. te je predmet vratio prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak.

Na prvostupanjsko rješenje kojim su izmijenjeni podaci u katastarskom operatu k.o. Supetarska Draga tužitelji su podnijeli žalbu koje je odbačena jer nije izjavljena od ovlaštenih osoba te je, pored toga, nepravodobna. Tužitelji smatraju da su imali pravni interes sudjelovanja u tom upravnom postupku, kao vlasnici nekretnina u zaseoku G. koje imaju kućni ulaz s nekretnina obuhvaćenih rješenjem prvostupanjskog tijela od 11. listopada 2010.

Tuženik je odbio žalbu tužitelja rješenjem.

Uvidom u žalbu tužitelja izjavljenu protiv rješenja prvostupanjskog tijela od 11. listopada 2010., zaprimljenu 5. studenoga 2010., utvrđeno je da su tužitelji u tom podnesku prigovorili, između ostalog, tome što im nije omogućeno da u tom postupku sudjeluju u svojstvu stranke.

Nedavanje mogućnosti sudjelovanja u postupku osobi koja je trebala sudjelovati u svojstvu stranke jedan je od razloga za obnovu postupka (čl. 123./1./t. 5. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09, u nastavku teksta: ZUP).

U predmetnom slučaju postoji izravna veza između bitnog sadržaja žalbe tužitelja zaprimljene 5. studenoga 2010. i odredbe čl. 123./1. t. 5. ZUP-a.

Stoga je, po ocjeni ovog Suda, prvostupanjsko tijelo bilo dužno tretirati navedenu žalbu tužitelja kao njihov prijedlog za obnovu postupka u kojem je doneseno rješenje od 11. listopada 2010. To više kada se u obzir uzme obveza javnopravnog tijela da se brine da neznanje odnosno neukost stranke ne bude na štetu prava koja joj po zakonu pripadaju, propisana odredbom čl. 7. ZUP-a.

Sud je utvrdio da je prvostupanjsko tijelo po podnesku tužitelja zaprimljenom 5. studenoga 2010. i naslovljenom kao žalba propustilo postupati kao s prijedlogom za obnovu postupka u kojem je doneseno rješenje od 11. listopada 2010. te da je tuženik u žalbenom postupku propustio sanirati spomenuti propust prvostupanjskog tijela.

Presuda od 20. veljače 2013.

U DIJELU U KOJEM ZAŠTITA U SLUŽBENIČKIM PREDMETIMA JAVNOG NATJEČAJA I INTERNOG OGLASA NIJE OSIGURANA ŽALBOM PROTIV RJEŠENJA, OSIGURANA JE PRIMJENOM ČL. 156. ZUP-a (ZAŠTITA OD DRUGIH OBLIKA POSTUPANJA JAVNOPRAVNIH TIJELA)

Čl. 156. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09; čl. 1. i 9. Uredbe o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi, NN 74/10, 142/11 i 53/12

Upravni sud u Rijeci odbacio je 30. siječnja 2013. podnesak tužitelja naslovljen kao zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenih prava i sloboda čovjeka i građanina. Navedeni zahtjev bio je institut prijašnjeg Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92 i 77/92), koji od 1. siječnja 2012. nije na snazi, na temelju odredbi čl. 91. i 92. važećeg Zakona o upravnim sporovima (NN 20/10 i 173/12, dalje: ZUS). Stoga Sud navedeni podnesak tretira kao tužbu prema odredbama ZUS-a.

Tužitelj osporava pravilnost utvrđenja Komisije za provedbu internog oglasa za popunu slobodnih radnih mjesta rukovodećih službenika u Policijskoj upravi (dalje: Komisija), prema kojem tužitelj u okviru navedenoga internog oglasa nije ispunjavao formalne uvjete za popunu radnog mjesta voditelja Odjela za sigurnost cestovnog prometa. O tome je tužitelju Komisija dostavila obavijest, očito prema odredbama čl. 9., vezano za čl. 5./2. Uredbe o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi (dalje: Uredba).

Ne postoje pretpostavke za vođenje upravnog spora.

Odredbom čl. 9./1. Uredbe propisano je da se osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz javnog natječaja (internog oglasa) ne smatra kandidatom prijavljenim na javni natječaj (interni oglas). Prema stavku 2. navedenoga članka, osobi iz stavka 1. dostavlja se pisana obavijest u kojoj se navode razlozi zbog kojih se ne smatra kandidatom prijavljenim na javni natječaj (interni oglas). Prema stavku 3. navedenoga članka, dostavljanje pisane obavijesti u kojoj se navode razlozi zbog kojih se podnositelj prijave ne smatra kandidatom prijavljenim na javni natječaj (interni oglas) nije upravni postupak u smislu zakona kojim se uređuje opći upravni postupak. Nadalje, odredbom čl. 1/2. Uredbe propisano je da postupak provedbe internog oglasa do donošenja rješenja nije upravni postupak u smislu Zakona o općem uprav-

nom postupku. Stoga obavijest koju je tužitelj primio od Komisije nema obilježja upravnog akta, pa zakonitost obavijesti (kao akta) ne može biti osporavana u upravnom sporu.

Po ocjeni Suda, u ovom slučaju sâmo utvrđenje Komisije da tužitelj ne ispunjava formalne uvjete za popunu radnog mjesta predstavlja drugo postupanje javnopravnog tijela iz čl. 156. ZUP-a, vezano za ustavno pravo na pristup javnim službama pod jednakim uvjetima (čl. 44. Ustava Republike Hrvatske, NN 59/90, 135/97, 8/98 – proč. tekst, 113/00, 124/00 – proč. tekst, 28/01, 41/01 – proč. tekst, 55/01 – ispr., 76/10 i 85/10 – proč. tekst).

Zaštita od postupanja u ovom slučaju, koje se postupanje sastoji u utvrđenju neispunjavanja uvjeta internog oglasa od strane Komisije, a ne u sastavljanju obavijesti o tome, osigurana je putem prigovora čelniku tijela (čl. 156., vezano za čl. 122. ZUP-a). U predmetnom slučaju javnopravno tijelo u smislu čl. 1. ZUP-a, vezano za čl. 3. Zakona o sustavu državne uprave NN, 150/11), jest Ministarstvo unutarnjih poslova, čiji je čelnik ministar unutarnjih poslova.

Podneskom zaprimljenim 25. siječnja 2013. tužitelj je obavijestio Sud da nije podnio taj prigovor.

Kako tužitelj nije iskoristio redoviti pravni lijek protiv navedenog postupanja Komisije, tužbu je, na temelju čl. 30. t. 3. ZUS-a, valjalo odbaciti.

Rješenje od 30. siječnja 2013.

*Mateja Crnković**

* Mateja Crnković, asistentica na Katedri za upravno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Law, Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: matejacrnkovic@gmail.com)